

Dersin Adı	Kodu	Yarıyılı	T+U	Kredisi	AKTS
Doğal Dil İşlemeye Giriş	504739		3+0	3	6
Ön koşul Dersler	Yok				
Dersin Dili	Türkçe				
Dersin Seviyesi	Lisans				
Dersin Türü	Seçmeli				
Dersin Koordinatörü	-				
Dersi Veren	-				
Dersin Yardımcıları	-				
Dersin Amacı	Öğrencilere, bilgisayarlar tarafından yazılı ve konuşulan dilin nasıl anlaşılacağını göstermek, elde edilen bilgilerin bilgi çıkarımı, makine tercümesi, otomatik özet, otomatik cevap verme gibi alanlarda nasıl uygulandığını göstermek. Ders hem dil bilimi hem de istatistiksel teknikler kullanarak dillerin gramer, mana ve bağlam bakımından bilişsel incelemesini de yapacaktır.				
Dersin Öğrenme Çıktıları	Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler: 1 - Bilgisayarlar tarafından yazılı ve konuşulan dilin nasıl anlaşılacağını öğrenir. 2 - Bilgi çıkarımı, makine tercümesi, otomatik özet, otomatik cevap verme alanlarında elde ettiği bilgileri kullanabilir. 3 - Dil bilimi ile dillerin gramer, mana ve bağlam bakımından bilişsel incelemesi hakkında bilgi sahibi olur				
Dersin İçeriği	Giriş / Doğal diller ve yapay diller / N-Gramlar ve dil modelleri / Cümle öğeleri ayırma / Bağlam bağımsız gramerler / Bağlam ağımsız gramerler ve doğal diller / Mana analizi / Kelime muğlaklık analizi / Özet çıkarma / Zamir çözümü / Doğal dil üretimi / Makine tercümesi				
Haftalar	Konular				
1	Giriş				
2	Doğal diller ve yapay diller				
3	N-Gramlar ve dil modelleri				
4	Cümle öğeleri ayırma				
5	Bağlam bağımsız gramerler				
6	Bağlam ağımsız gramerler ve doğal diller				
7	Mana analizi				
8	Mana analizi				
9	Kelime muğlaklık analizi				
10	Özet çıkarma				
11	Zamir çözümü				
12	Doğal dil üretimi				
13	Makine tercümesi				
14	Makine tercümesi (devam)				
Genel Yeterlilikler					
1. Öğrencilerin, bilgisayarlar tarafından yazılı ve konuşulan dilin nasıl anlaşılacağını öğrenmeleri değerlendirmede önemli bir ölçüttür.					
Kaynaklar					
Speech and Language Processing , Daniel Jurafsky (Author), James H. Martin (Author)					
Değerlendirme Sistemi					
Dönem başında ders izlençe formunda ilan edilir.					

PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE DERS ÖĞRENİM KAZANIMLARI İLİŞKİSİ TABLOSU											
	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9	PÇ10	PÇ11
ÖK1	3	4	3	3							
ÖK2	2	3	4	3							
ÖK3	3	3	4	4							
ÖK: Öğrenme Çıktıları PÇ: Program Çıktıları											
Katkı Düzeyi	1 Çok Düşük		2 Düşük		3 Orta			4 Yüksek		5 Çok Yüksek	
Program Çıktıları ve İlgili Dersin İlişkisi											
	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9	PÇ10	PÇ11
Doğal Dil İşlemeye Giriş	3	3	4	3							